

lyeknek a végeredményre csak relativ a hatása. *A végső eredmény más eseményektől függ, amelyeknek alkalmas időben kell bekövetkezniök és amelyek elől a németek a legjobb akaratuk mellett sem térhetnek ki.*

Hága, június 27. Hollandiában a Verdun előtti német tetterő mély benyomást gyakorol. A „Nieuwe Courant” a thiaumonti siker alkalmából ezeket írja:

— Bárhonnan veszik is elő a németek az osztrákok számára az erősítést, *hogy Verdun alól nem, az bizonyos.* Amikor arra képesek, hogy öt kilométeren túli támadást keresztülvigyenek, bizonyossággal állítható, hogy ott erejük nincs esőkkentve. A francia Verdunfrontról tehát ismét lemorzsolódott egy darab.

Konstantin király elhagyja Athént.

Szófia, június 27. Athénből jelentik, hogy Konstantin király elhatározta, hogy udvarával együtt elutazik Athénből és az ország belsejébe költözik. Konstantin király elhatározásával külső jelét akarja adni annak, hogy Görögország akaratának az új választásokon történő megnyilvánulását a legkevésbé sem kívánja befolyásolni. Az udvarhoz közelálló körök szerint Konstantin király csak az általános választások lezajlása után fog Athénbe visszatérni. Az athéni udvarnál szokásos nyári ünnepségek ebben az évben elmaradnak.

Dusmanis visszavonta lemondási kérvényét.

Szófia, június 27. Athénből jelentik, hogy Dusmanis tábornok, a görög hadsereg vezérkari főnöke, akinek lemondását az antant hatalmak már huzamosabb ideje sürgették, Konstantin király és a vezérkar tagjainak határozott kívánságára visszavonta lemondási kérvényét. Kunduriolis tengernagyot, a Skuludis-kabinet tengerészeti miniszterét, Konstantin király újra kinevezte előző állásába, a görög tengerészeti vezérkar főnökévé.

A bolgár-német tüzéség tevékenysége a macedóniai fronton.

Genf, június 27. A Journalnak jelenti Szalonikiből, hogy a bolgár-német tüzéség egyre jobban kiszélesíti tevékenységét Koma és Borroti között.

Eldöntetlen esata a Fekete-tengeren.

Bern, június 27. A Times bukaresti tudósítója jelenti: Szulina közelében, a Duna torkolatánál a török flotta egy szakasza és egy orosz hadihajó között, mely uszályhajókat kísért Odesszába, ütközet támadt. Az ellenfelek közt heves ágyúzás folyt, de úgy váltak szét, hogy a csata eldöntetlen maradt.

Áruforgalmi irodák Bécsben és Bukarestben.

Bécs, június 27. Ausztria és Magyarország és Románia között a kölcsönös áruforgalom elősegítésére egyezményt létesült, amelynek végrehajtása céljából Bécsben és Bukarestben áruforgalmi irodákat fognak felállítani.

A gyógypedagógiai intézet vizsgája, a jegyzőkönyv, meg a választmányi tagság.

(Saját tudósítónktól.) A szegedi gyógypedagógiai intézet betiltott és mégis megtartott vizsgája körül támadt bonyodalom előzményeit a *Délmagyarország*-ból ismeri a közönség. A tisztább áttekinthetőség kedvéért röviden ismételjük az eseményeket, aztán közöljük a történeteket a valóságnak megfelelően.

Tudjuk, hogy június 21-én a gyógypedagógiai intézet vizsgáján Jánossy Gyula tanfelügyelő megbízásából megjelent Vidacs Aladár segédtanfelügyelő és közölte Szamosiné Tóth Margit igazgatónővel, hogy a vizsgát, miután annak megtartására a tanfelügyelőségtől engedélyt nem kért, megtartani nem engedi, szükség esetén pedig mindenáron megakadályozza a vizsga folytatását. Szamosiné hivatkozott arra, hogy ő a vizsga megtartását felügyeleti hatóságának bejelentette. Végül is abban állapodtak meg, hogy telefonoznak a kultuszminiszteriumba. Ez meg is történt. Szamosiné a segédtanfelügyelő jelenlétében telefonon beszélt a gyógypedagógiai szaktanács előadójával, Berkes igazgatóval, aki miniszteri rendeletre hivatkozva azt az utasítást adta Szamosinének, hogy a vizsgát a tanfelügyelő minden ellenzése dacára tartsa meg. Ez után az incidens után, amely egy jó órát vett igénybe, megtartották a vizsgát.

A cikk megjelenése után Jánossy Gyula tanfelügyelő egy jegyzőkönyvet bocsátott a lapok rendelkezésére és kérte annak közlését, hogy abból a közönség megtudja a valóságot. A jegyzőkönyvben az áll, hogy minden a legsimábban folyt le, a szülők nem voltak jelen, amikor a segédtanfelügyelő az igazgatónővel a tanfelügyelő rendeletét közölte és hogy a lapokban megjelent cikkek címeivel, kifejezéseivel és kitételeivel a tanterület azonosságát nem vállal.

Az eset rövid rekapitulálása után rátérhetünk arra, ami tényleg megtörtént. A *Délmagyarország* munkatársának módjában áll az ügyet minden kulisszatitkával egyetemben a maga meztelen valóságában a következőkben ismertetni:

(Mindenen meg kell akadályozni.)

Jánossy Gyula tanfelügyelő azt az utasítást adta Vidacs Aladár segédtanfelügyelőnek, hogy a gyógypedagógiai intézet június 21-ikére kitűzött vizsgájának megtartását mindenáron akadályozza meg és június 28-ikára tűzze ki a vizsga napját. Vidacs a következőket mondta Szamosinének, aki örömeinek adott kifejezést afölött, hogy a vizsgán a tanfelügyelő is képviseltette magát:

— Azért jöttem, hogy amennyiben felsőbb utasítás fölött nem rendelkezik, a vizsgát huszonnyolcadikára halasszam.

— De, kérem, a vendégek már itt vannak, — mondta ijedten az igazgatónő, mire a segédtanfelügyelő így válaszolt:

— Az mindegy, a vizsga a mi engedélyünkkel nem tartható meg.

Amikor Szamosiné ez ellen tiltakozott, Vidacs így szólt:

— Ha a vizsgát mégis megtartja, úgy fegyelmi eljárásnak teszi ki magát.

Ekkor abban állapodtak meg, hogy el-

mennek a főispáni hivatalba és telefonon utasítást kérnek a kultuszminiszteriumtól. Szamosiné beszélt Berkes igazgatóval, akinek így jelentette be a történeteket:

— A gyógypedagógiai intézet mára kitűzött vizsgáját a tanfelügyelőség nem engedi megtartani. Ezt a tanfelügyelő megbízásából a segédtanfelügyelő a növendékek és a vizsgán megjelent vendégek előtt jelentette ki. A kijelentés a vendégek előtt kínos feltűnést keltett. Kérek utasítást.

Berkes igazgató közölte Szamosinéval, hogy a vizsga az ő felelősségére feltétlenül megtartandó.

(Az a bizonyos jegyzőkönyv.)

Jánossynak nagyon kellemetlen volt az eset, bántotta, hogy a vakmerő igazgatónő a kultuszminiszteriumhoz fordult utasításért, ahelyett, hogy vakon engedelmeskedett volna a parancsának. Arra a tanfelügyelő egyáltalán nem volt tekintettel, hogy a miniszteriumban Szamosinének adtak igazat, csak azt látta, hogy egy alárendeltje nem követi utasításait. Amikor az esetet aztán a lapok is tárgyalták, azon gondolkodott, milyen módon lehetne a történeteket megcáfolni. Berendelte a hivatalába az igazgatónőt és Kiss Sándor tanítót. Amint Szamosiné belépett az irodájába, Jánossy ráförmedt:

— Ki adta a lapoknak az információt?

Szamosiné kijelentette, hogy ő nem közölt egy szót sem az újságokkal, mire a tanfelügyelő magából kikelve így kiabált:

— Nem süil le az arcáról a bőr? Nem szégyeli magát? Nekem köszönheti, hogy behoztam a tanyáról emberek közé és ez a hála?! Cikkezük és kommunikézük ellenem a lapokban? Majd megmutatom én!

Ezután a bevezetés után elébe tette a tanfelügyelő a jegyzőkönyvet és Szamosiné — mit tehetett mást — aláírta.

Ez a jegyzőkönyv keletkezésének hiteles története.

(A választmányi tagság története.)

Hogy az egész kellemetlen eset indító okaival egyetemben tisztán álljon előttünk, meg kell világítanunk ezt az ügyet egy régebbi esemény mindent felderítő sugarával.

Egy év előtt alakította meg Szamosiné Tóth Margit a kertbérlo szövetkezetet. Ezek a kiskertek a felsővárosi feketeföldek szélén és ujabban Ujszegeden a Marostó közelében létesültek. Szamosiné a Felebaráti Szeretet Szövetséget is belevonta akciójába és így sikerült is ennek az égisze alatt a kertbérlo szövetkezet megalakítása. Amikor a szövetkezet még alakulóban volt, Jánossy magához kérte Szamosinét és közölte vele, hogy jobban szeretné, ha a kiskerteket a Szabadoktatási Egyesülettel, amelynek elnöke, csinálná meg, miután a Szabadoktatási Egyesület tervbe vette a kiskertek létesítését.

Szamosiné sajnálkozással tudatta a tanfelügyelővel, hogy kérésének nem tehet eleget és megemlítette, hogy a szövetkezet vezetősége Jánossynak megfelelő pozíciót szánt a szövetkezetnél. Jánossy kénytelen-kelletlen megnyugodott, de annál jobban